

Baerne

Tijdschrift van de Historische Kring Baerne

In dit nummer o.a.:

- * Oude waterput aan het Achterpad
- * Restauratie watertoren

27e jaargang nr.4 - december 2003

Hét ware huis

Van Berkum Makelaars

Van Berkum Makelaars bv | Makelaars in en taxateurs van onroerende zaken
Nieuw Baarnstraat 93 Postbus 135 3740 AC Baarn | Lid NVM Wonen - BOG
telefoon (035) 541 84 45 | info@vanberkummakelaars.nl

Historische Kring Baerne

Postbus 326
3740 AH Baarn
tel. (035) 5430377

Voorzitter

T. Stein
Uytenbosch 22
3743 JD Baarn
tel. (035) 5420725

Algemeen Secretaris

J. Veldhuysen
Nieuwstraat 19
3743 BK Baarn
tel. (035) 5430479

Penningmeester

G.B. Roskamp-Nijenhuis,
Sporstraat 7
3743 EG Baarn
tel. (035) 5423483

Overige bestuursleden

P.H. Feitz
tel. (035) 5414794

J. van Berkum
tel. (035) 5415949

Werkgroep Archeologie

J.W.A.A. van der Laan
De Schoener 12
3742 HD Baarn
tel. (035) 5411656

Werkgroep Oudheidkamer

J. van Dijk
De Aak 31
3742 GT Baarn
tel. (035) 5418332

Werkgroep Oude Begraafplaats

J.C. Kruidenier
Smutslaan 2A
3743 CG Baarn
tel. (035) 5417860

Ledenadministratie

N. Kuyt-Smit
Van Wassenaerlaan 16
3742 AH Baarn
tel. (035) 5418065

Werkgroep Baerne

T. Biemans
Sophialaan 13
3743 CT Baarn
tel. (035) 5422951

Redactie Baerne

T. Biemans
F. Booy
H. Bronkhorst
J. Kruidenier
A. Twigt (lay-out)

Bezoekadres en bezoektijden Oudheidkamer

Burgemeester Penstraat tussen nr. 2 en 4. Open op maandagen van 10 tot 12 uur en van 20 tot 22 uur, maar **niet** op maandagavond in de maanden juli en augustus.

Contributie

Per adres: € 14,- per jaar

Verzendkosten buiten Baarn

Bij betaling van de contributie a.u.b. uw vrijwillige bijdrage in de verzendkosten overmaken.

Bankrek.nr.: 30.47.28.292
Postbankrek.nr.: 41.92.133
Losse verkoop Baerne: € 2,50
Verkrijgbaar bij N. Kuyt-Smit,
Boekhandel Den Boer,
Laanstraat 69, Baarn en de
VVV/ANWB, Stationsplein Baarn

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

Het tijdschrift Baerne komt mede tot stand door Drukkerij Bakker Baarn.

INHOUD**pag.****Oude waterput aan het Achterpad***Jan van der Laan* 2**Gemengd zwemmen in Baarn***Jaap Kruidenier* 3**Venster uit de 17de eeuw***Hans Bronkhorst* 9**Actueel van toen**

12

Restauratie watertoren*Gerard Brouwer* 13**Verenigingsnieuws**

25

OUDE WATERPUT AAN HET ACHTERPAD

Tijdens de bouw van drie villa's aan het Achterpad, een zandweg die op het Benthuis-terrein ligt, is een oude waterput gevonden. Men ontdekte de put doordat iemand uit een auto stapte en daarbij met zijn been in een gat wegzakte. De put ligt gedeeltelijk onder en naast het achterpad. Toen de projectontwikkelaar de put vol wilde storten met steunzand, werd door omwonenden bezwaar gemaakt en werden de gemeente Baarn en de Rijksdienst voor Monumentenzorg ingelicht.

Op 31 maart werd de ARWE door de gemeente Baarn gevraagd om een onderzoek in te stellen betreffende het be-
De binnenzijde van de waterput aan het Achterpad. (Foto: D. de Cneudt)

lang van documentatie of bescherming van de waterput.

Op donderdag 3 april jl. heeft de Archeologische Werkgroep de put aan het Achterpad geïnspecteerd.

De put is ca. 3 meter diep en heeft een doorsnede van ca. 1 meter. De put is opgemetseld met stenen van diverse formaten, waardoor een datering aan de hand van steenformaten onmogelijk is. Op de bodem van de put ligt (waarschijnlijk) een laag veldkeitjes welke als afsluiting en als filterlaag heeft gediend. Hierdoor kon alleen water in de put stromen. De bovenzijde van de put is conisch, dit wil zeggen dat de bovenzijde van de put bolvormig is. Bovenin de bolvorm zit een gat dat waarschijnlijk

gediend heeft voor de doorvoer van de pompbuis. In het geval van oudere waterputten kan dit een boomstam van enkele meters lengte zijn geweest waarin een pompgat is geboord (zie verslag waterput Zandvoortweg 217, 'Baerne' september

2001). In dit geval gaat het echter om een put die bij het naastgelegen huis Eemnesserweg 95 hoort en is de bouwdatum evenals het huis omstreeks 1882. Bij putten uit deze periode is de pompbuis waarschijnlijk van lood geweest. Doordat men op een gegeven moment de put niet meer gebruikte (waterleiding of droogvallen van de put), heeft men de buis verwijderd en de put afgedekt.

Gezien de ligging van de put, half onder en half naast het Achterpad gelegen, lijkt het gevaar van instorting aanwezig. Verhalen, als zou de put mede nodig zijn voor de waterhuishouding in de directe omgeving, zijn gezien het

feit dat de put droog staat, onjuist. Ook heeft de put, geschiedkundig gezien, geen bijzondere betekenis en hoeft daarom niet per se behouden te blijven.

De ARWE heeft de waterput gedocumenteerd en zal hiervan ook de heer Ton van Rooijen, veldarcheoloog van de provincie Utrecht, op de hoogte stellen. Tevens heeft de ARWE aan de gemeente Baarn doorgegeven het erg op prijs te stellen om in geval van archeologische vondsten te worden ge-waarschuwd, zodat deze gedocumenteerd kunnen worden.

Jan van der Laan,
coördinator ARWE

GEMENGD ZWEMMEN IN BAARN

(Hoe 'zedelijke grondslagen van ons volksbestaan werden losgewoeld'.)

Wie op één van de tropische dagen van de afgelopen zomer verkoeling zocht in ons onvolprezen en veel besproken Baarnse bosbad, zal zich te midden van al het bloot maar moeilijk hebben kunnen voorstellen dat nog geen zeventig jaar geleden gemengd zwemmen in Baarn uit angst voor 'zedelijke verwildering' in de gemeentelijke zweminrichtingen A en B aan de Eem niet was toegestaan.

Het was verboden het zwemwater met het gezin of samen met leden van het andere geslacht te betreden. De zwem-

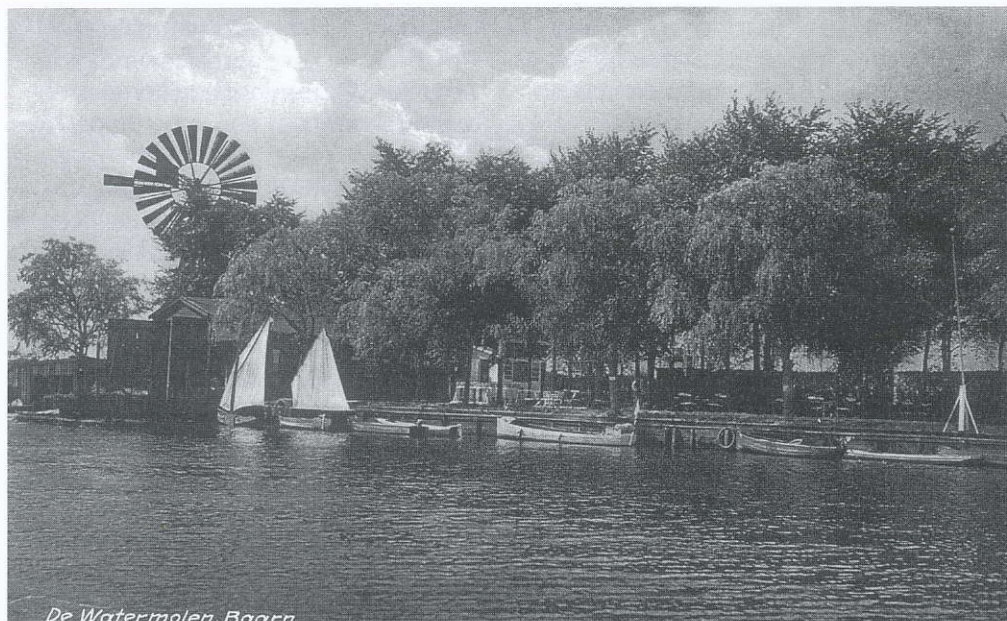
uren voor mannen en vrouwen waren dan ook strikt gescheiden.

Kuyer en de Watermolen

Wie toch gemengd te water wilde, moest zich behelpen met een willekeurig plekje aan de oever van de Eem of kon terecht bij Kuyer of bij de Watermolen.

Caféhouder H. Kuyer had op zijn terrein zelfs zonder vergunning zes badhokjes geplaatst, waar de badgasten zich tegen betaling van tien cent konden omkleden.

Op drukke dagen kon men hiervoor

De Watermolen. Baarn

De Watermolen (foto H.K.B.)

zelfs voor vijf cent terecht in de koestal. Deze 'kleedlokalen' bevonden zich echter op geringe afstand van het kippenhok, de mesthoop en de kalverenschuur, zodat de hygiëne nogal te wensen overliet en het gevaar van de door ratten verspreide ziekte van Weil zeker aanwezig was. Ook bij theetuin de Watermolen stonden enige badhokjes, waar men zich kon verkleden. Verder was er nog een primitieve zwemgelegenheid bij de boerderij van Van Moorselaar voorbij de Eembrug.

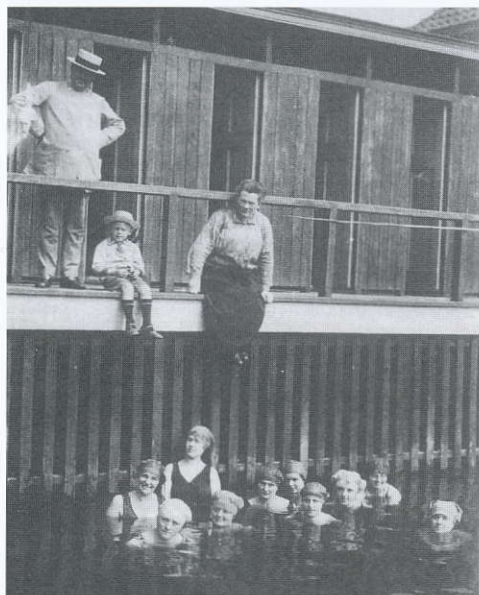
Het zou nog tot 20 mei 1936 duren voor men in de Baarnse zweminrichtingen het water gemengd kon betreden. Oorzaak van deze verandering

Zwemmen kon men ook bij Kuyer (foto H.K.B.)

was merkwaardig genoeg de privatisering van de Baarnse zweminrichtingen in 1936, al was het woord privatisering toen waarschijnlijk nog niet uitgevonden. Net als nu was deze privatisering een heikel onderwerp binnen de Baarnse gemeenteraad. Het voorstel tot gemengd zwemmen zorgde echter nog voor grotere commotie, zowel binnen de raad als daarbuiten. Voordat dit laatste voorstel werd aangenomen, zou er dan ook nog het nodige water door de Eem stromen.

*De dames krijgen zwemles.
Omstreeks 1920 (foto H.K.B.)*

De handtekeningenactie

Op 24 september 1935 richtten drie Baarnse ingezetenen, W. van Smaalen, A. Koopal - Van Vliet en A. Muilwijk, zich

tot de raad met het verzoek 'te willen bevorderen, dat met ingang van het seizoen 1936 in de beide gemeentelijke bad- en zweminrichtingen aan de Eem, enige malen per week gelegenheid zal zijn voor gemengd zwemmen'.

'Het wordt door ons, regelmatige bezoekers(sters) van één der zweminrichtingen aan de Eem, als een groot tekort gevoeld, dat wij niet in de gelegenheid zijn om gezamenlijk met onze huisgenoten te zwemmen in de bedoelde inrichtingen.

Ook zakelijk bekeken is er veel voor ons verzoek te zeggen, omdat verwacht mag worden, dat het aantal abonnementen, hetwelk zal worden genomen, groter zal zijn. Een argument, dat thans zeker ook telt.'

Aan het schrijven werd een lijst met handtekeningen van enkele honderden Baarnse adhesiebetuigers toegevoegd. Gelet op de vele watervlekken moeten deze handtekeningen vermoedelijk in de beide zweminrichtingen verzameld zijn. Het is wel erg toevallig dat deze handtekeningenactie gestart werd op het moment dat het gemeentebestuur na heftige discussies tussen voor- en tegenstanders besloten had de beide noodlijdende Baarnse zweminrichtingen te verkopen. Het exploitatietekort was in het jaar 1935 namelijk opgelopen tot het gigantische bedrag van vijfenzestighonderd gulden. Gemengd zwemmen en een eventuele openstelling op zondag zouden de verwaarloosde baden voor een aspirant koper immers een stuk aantrekkelijker maken.

*Zwemmen voor de heren.
Omstreeks 1920 (foto H.K.B.)*

Een belangrijk punt van discussie was ook de vraag of het ethisch verantwoord was een geschenk van August Janssen uit 1916 aan derden te verkopen.

Ofschoon de S.D.A.P.-fractie tijdens de gemeenteraadsvergadering tegenstemde, kwam het verkoopvoorstel er op 20 februari 1936 ruimschoots door.

Het voorstel van Sandberg

Naar aanleiding van de genoemde handtekeningactie diende het conservatieve raadslid Sandberg, die de dreigende bui kennelijk zag hangen, het voorstel in 'om het gemengd ba-

den in de gemeentelijke zweminrichtingen niet toe te laten'.

Tijdens de raadsvergadering van 3 maart 1936 werd dit voorstel in stemming gebracht. Omdat er zes raadsleden vóór stemden en zes tegen, werd de stemming gestaakt.

De oorzaak hiervan was vermoedelijk het ontbreken van de raadsleden Witte en Van de Woestijne.

Op 31 maart vond er een herstemming plaats. Nu stemden acht raadsleden tegen en zes vóór het voorstel van Sandberg, zodat men voortaan in Baarn op bepaalde uren gemengd kon zwemmen.

Daarnaast bleven de aparte zwemuren voor dames en heren gehandhaafd.

De nieuwe eigenaar

Op 5 mei van hetzelfde jaar werd Thijmen de Ruig de nieuwe eigenaar van de beide zweminrichtingen A en B met de bijbehorende grond voor een bedrag van vierduizend en vijfentwintig gulden. Wel werden er bij de verkoop een aantal voorwaarden gesteld omtrent onder andere het onderhoud, het toezicht, de hygiëne en het aantal openingsuren. Ook had de nieuwe eigenaar de verplichting de Baarnse bevolking in de gelegenheid te stellen om een aantal uren per week gratis te zwemmen in bad B.

BAD- EN ZWEMINRICHTING A

AAN DE AUGUST JANSSENWEG - EIGENAAR TH. DE RUIG

OPENING Woensdag 20 Mei a.s., nam. 3 uur

Deze Woensdag gemengd zwemmen van 3-9 uur

De tijden voor Donderdag (Hemelvaartsdag) zijn:

7-8 v.m. heeren; 8.30-9.30 v.m. dames; 1-9 gemengd

TARIEVEN: seizoen abbon. p.p. f 5.-; gezinsabonn. 2 pers. f 8.-; volgende gezinsleden p.p. f 2.-; per bad 20 ct.; knipkaarten 10 baden f 1.50

Voor niet zwemmers gezellig zitje

PRIMA CONSUMPTIE - LAGE PRIJZEN

Zaterdag 23 Mei, nam. 3 uur, opening der inrichting B

TARIEVEN: seizoen abonnement p.p. f 2.50; gezinsabonnement f 2.-; personen f 4.50; volgende gezinsleden p.p. f 1.-

Uitvoerige tarieven en urenstaat vanaf Zaterdag 16 Mei, verkrijgbaar bij: Th. de Ruig, Leeustra 34; H. van Sitter, Brinkstraat 6; Badinr. Aug. Janssenw

Opening van de zweminrichting A en B na overname door Thymen de Ruig. (Verzameling H.K.B.)

In de zweminrichting A konden de heren 23 uur per week zwemmen en de dames 36 uur. Men kon er gedurende 26 uur gemengd te water gaan.

In de zweminrichting B konden de he-

ren 33 uur per week terecht, waarvan 16 uur kosteloos. De dames konden van de 34 uur 13 uur kosteloos een baantje trekken. In dit bad kon men 25 uur in de week gemengd en tevens kosteloos zwemmen.

De zwemuren voor de heren waren vroeg in de morgen en in de namiddag.

De dames konden vooral overdag terecht. Het gemengde zwemmen vond meestal in het begin van de avond en op zondagmiddag plaats.

Hoewel er bij de verkoop niets was afgesproken over de openstelling op zondag, zorgde Thijmen met het oog op dit gevoelige onderwerp voor een diplomatieke oplossing.

Tussen 9.30 uur en 13.00 uur waren de baden namelijk gesloten.

Overigens pakte Thijmen zijn nieuwe onderneming voortvarend aan, want toen op 20 mei de officiële opening plaatsvond, waren alle badhokjes opnieuw geschilderd, was er een soort platvorm gemaakt waar men kon zonnen, waren er een drijvend perron in het ondiepe bassin, een restaurant en een 'moderne radio-installatie' aanwezig.

Zedelijke verwildering

Op 14 mei 1936, dus bijna twee maanden nadat het gemengde zwemmen in Baarn officieel was toegestaan, ontving de gemeenteraad een verontruste brief

namens de Raad der Gereformeerde Kerk:

'Met diep leedwezen nam bovengenoemd college kennis van het door U genomen besluit om het nemen van gemengde baden toe te staan in de zweminrichtingen onzer gemeente, welke thans in handen van een particulier zijn overgegaan; waar in onze dagen de zedelijke verwildering heerscht en nog steeds groeiende is en waar de zedelijke grondslagen van ons volksbestaan op alle mogelijke wijzen worden losgewoeld door middelen van allerlei aard; waar één dier middelen ongetwijfeld moet worden gezocht in de vrije omgang van mensen (vooral der jongeren van beiderlei kunne) welke de losbandigheid in de hand werkt; waar zulks in strijd is te achten met de christelijke beginselen, neergelegd in het Woord van God, welke de eenige normen bevat tot instandhouding van een welgeordende, zedelijke samenleving; daar ziet onze Raad zich tot zijn diep leedwezen genoodzaakt een woord van ernstig protest te laten horen, namens dat deel Uwer burgerlijke gemeente, dat uit de beginselen van Gods Woord wenscht te leven, tegen het door U genomen besluit en verzoekt Uwen Raad eerbiediglijk, zo mogelijk hier nog van terug te komen en tevens deze zweminrichtingen op de Zondagen gesloten te houden.'

Ook de kerkeraden van de Ned. Herv. Gemeente en van de Christelijke Gereformeerde Kerk sloten zich in een

schrijven van respectievelijk 2 en 8 juni hierbij in soortgelijke bewoordingen aan.

Op 20 juni berichtten B. en W. de drie kerkeraden, dat in de raadsvergadering van 31 maart jl. besloten was in de gemeentelijke zweminrichtingen gemengd zwemmen toe te staan en dat de genoemde bezwaren dus te laat kwamen.

Ook wezen B. en W. er in dit schrijven op dat de openstelling op zondag niet onbeperkt was. De laatste zin uit het antwoord van B. en W. luidde:

'Overigens zullen Burgemeester en Wethouders tegen excessen, op welk gebied ook, waken.' En dat is ook nu nog een geruststellende gedachte.

Jaap Kruidenier

Geraadpleegde literatuur:

- Notulen raadsvergaderingen van 18-10-1935, 3-3-1936, 31-3-1936, 2-4-1936, 7-5-1936 en 19-6-1936;
- Archief Historische Kring Baerne, 'Bad- en zweminrichtingen. Inrichtingen A en B', 1930-1936;
- Brieven kerkeraden Gereformeerde Kerk, Ned. Herv. Gemeente en Christelijke Gereformeerde Kerk aan de Baarnse Gemeenteraad van 14-5, 2-6 en 8-6-1936;
- T. Pluim, 'Uit de geschiedenis van Baarn', Baarn 1932.

VONDST BIJ DE JONGSTE RESTAURATIE PAULUSKERK: VENSTER UIT DE 17DE EEUW

Bij de jongste restauratie van de Pauluskerk, in augustus-september 2003, is een interessante bouwhistorische vondst gedaan. Bij het weghalen van enig pleisterwerk aan de zuidzijde van de kerk kwam een dichtgemetseld venster in gotische vorm te voorschijn. Het venster bevindt zich boven het zuidportaal van de kerk, dat in 1888 werd bijgebouwd.

De muur waarin het venster werd aan-

getroffen is de zuidmuur van de zijbeuk die in 1638 aan de toenmalige eenbeukige hallenkerk werd toegevoegd. Toen is dus een tweebeukige hallenkerk ontstaan.

Terwijl in de eerste decennia na 1580, toen de kerk gereformeerd was geworden, het aantal kerkgangers gering bleef, kwam er kennelijk in de 17de eeuw een snelle aanwas, zodat de kerk vergroot moest worden.

Het dichtgemetselde spitsboogvenster in de 17de eeuwse zuidmuur van de Pauluskerk boven het zuidportaal (foto Ad Peeters)

Dat de muur met het nu ontdekte venster zeventiende eeuws is, werd mij bevestigd door P.H.M.P. van de Burgt, directeur van het Bouw- en Restauratiebedrijf Van de Burgt en Strooij B.V., die de restauratie van 2003 heeft uitgevoerd. Men heeft toen, waar nodig, het pleisterwerk hersteld en scheuren in het metselwerk gerepareerd. Het aange troffen venster, waardoor het middaglicht in de kerk viel, heeft de vorm van een spitsboog. Hoewel in de 17de eeuw de gotiek, als bouwstijl, al lang voorbij was, maakte men toen nog wel vensters in gotische vorm. De kerk is trouwens van oorsprong een romano-gotisch gebouw.

Middeleeuwse deur

De recente vondst van het 17de-eeuwse venster herinnert ons aan de vondst, bij de vorige restauratie van 1992, van een middeleeuwse deur aan de noordzijde van de kerk. Die deur zit onder het tweede raam van rechts.

Deze veel meer ingrijpende restauratie werd toen uitgevoerd door het Architectenburo A.A. Bos en Partners BV. De deur is wellicht uit de 14de eeuw, toen de tegenwoordige kerk gebouwd werd, op de plek van een ouder kerkje. De deuropening is bekroond door een fraai gemetselde toog, terwijl zich aan de onderzijde een hardstenen dorpel bevindt. Het is opmerkelijk, dat die dorpel nu diep in de grond zit. Dus was de entree van de kerk indertijd lager. In de gemetselde deuropening zat in 1992, aan ijzeren hengsels, een ver-

molmde houten deur met een aanplakbiljet uit de 19de eeuw. Het toegangspoortje is kennelijk al in de eerste helft van de 19de eeuw buiten gebruik geraakt.

Voor de toegang in 1992 weer dichtgemaakt werd, is alles opgemeten, getekend en gefotografeerd, zodat het nageslacht weet wat hier gezeten heeft. Misschien zullen latere generaties, met weer betere technieken, of andere restauratieopvattingen, die deuropening weer te voorschijn halen.

De noordelijke muur met het middeleeuwse poortje is dus drie eeuwen ouder dan de zuidelijke muur met het pas gevonden venster.

Het pleisterwerk

Bij het jongste herstel van de kerk is opnieuw de vraag opgekomen, of de kerk niet helemaal van pleisterwerk ontdaan zou kunnen worden, zodat de oorspronkelijke gemetselde muren weer te voorschijn komen.

Die kwestie is elf jaar geleden ook aan de orde geweest, toen tenslotte al het pleisterwerk vernieuwd werd. Ik heb de vraag nu voorgelegd aan architect A.A. Bos, die indertijd verantwoordelijk was voor de restauratie. Hij antwoordde me, dat het pleisterwerk noodzakelijk is ter versterking en bescherming van de zwaar aangetaste bakstenen muren, die in de loop der eeuwen veel van de weersomstandigheden te lijden hebben gehad. Storm, regen, sneeuw, hagel, vorst en droogte hebben veel schade aangericht.

Overigens was het in 1992 interessant, dat aan de onderzijde van de toren middeleeuwse kloostermoppen te voorschijn kwamen en zelfs stukken tufsteen. Zo werden we herinnerd aan de eerbiedwaardige ouderdom van onze Pauluskerk, die vóór de Reformatie nog Nicolaaskerk heette.

Hans Bronkhorst

Deze middeleeuwse deuropening aan de noordzijde van de Pauluskerk, onder het tweede raam rechts, kwam te voorschijn bij de restauratie van 1992 (foto Hans Bronkhorst)

Misdrukken Baerne

De lezer wordt verzocht eventuele misdrukken zo spoedig mogelijk na het ontvangen van ons blad te melden bij onze ledenadministratie (zie pag. 1). U ontvangt dan uiteraard een nieuw exemplaar. Helaas is het onmogelijk alle exemplaren van te voren te controleren.

ACTUEEL VAN TOEN

Onderstaand bericht was te lezen in het *Baarnsch Nieuwsblad* van 15 november 1918. Hieruit blijkt dat de christelijke politieke partijen, hoezeer ze toen ook vaak tegenover elkaar stonden, in deze moeilijke tijden samen-

werkten. Dat had te maken met de greep naar de macht van socialistenleider Jelle Troelstra in 1918. (Hotel Central was gevestigd op de plek waar nu de Hema staat.)

Grote Vergadering

OP
ZATERDAG 16 NOVEMBER,

's AVONDS 8 UUR,

In de grote zaal van „Hotel Central”.

Alle ordelievenden in de gemeente Baarn worden tot deze vergadering uitgenoodigd.

Onderwerp:

„De huidige toestand”.

Spreker: de heer A. H. SMULDERS,

R. K. Vakbureau, Utrecht.

Deze vergadering moet een grootsch karakter dragen, zoodat aller opkomst zoowel van VROUWEN als MANNEN dringend verzocht wordt.

De Besturen der R. K. en
Prot. Christ. Sociale en
Politieke Vereenigingen.

'HANDEN UIT DE MOUWEN'

De restauratie van de Baarnse watertoren in woord en beeld

Een verlicht monument

Met ingang van de wintertijd branden om 7 uur de lampen al in – een deel van – de steiger rond de watertoren. Eén strook licht, hoog en smal, de rest is donker. Het is een ongebruikelijk gezicht. Méér nog die dag dat het licht ook 's avonds brandde: de hele avond en nacht een geïllumineerd monu-

ment!

De bewoners van de vlakbij de watertoren gelegen huizen hebben lang op de werkzaamheden moeten wachten. Maar een onverwachte brief – gedateerd 18 augustus 2003, van Aannemingsbedrijf H.J. Jurriëns bv uit Utrecht (kortweg Jurriëns Bouw of Jurriëns) – werd bij alle direct omwonenden bezorgd en bracht duidelijkheid.

Hijsen van stempelbalken en afvoeren van puin.

'Geachte bewoner,
Momenteel is Jurriëns Bouw B.V. bezig om de historische watertoren van Baarn te restaureren, in opdracht van de N.V. Hydron Midden-Nederland. De werkzaamheden duren ongeveer tot eind maart 2004. Na voltooiing van het werk zal dit rijksmonument weer vele jaren trots uw buurt opsieren.

Hoewel wij proberen de overlast zoveel mogelijk binnen de perken te houden is het mogelijk dat u enige hinder ondervindt. Wij vragen hiervoor uw begrip. Mocht u vragen of opmerkingen hebben omtrent onze werkzaamheden dan kunt u hiervoor terecht bij de uitvoerder, dhr. Barend Blom.

Met vriendelijke groet,
Het projectteam
Aannemingsbedrijf H.J. Jurriëns B.V.
Watertoren Baarn.'

Poolshoogte

De eerste tekenen van het naderende werk manifesteerden zich in de laatste maanden van 2002. Wekenlang, het werk werd ook nog een tijd onderbroken, bouwden twee mannen de steigers rond de toren.

Een indrukwekkend gezicht om de vordering van dit bouwwerk te zien en de steiger steeds hoger te zien reiken. Een fraai staaltje van steigerbouwkunst! Het kleine gazon voor de watertoren lag hoog opgestapeld met planken, buizen, trappen etc. Duidelijk was dat

aan de veiligheid van de bouwvakkers alle aandacht werd besteed. Want het werd een steiger met 'verdiepingen', onderling met stevige trappen verbonden, rondom geheel met nieuwe planken bevoerd.

Toen de steiger stevig stond, bedekt met hier en daar gescheurd en wapperend groen doek, werd het langdurig stil. Tot aan het moment waarop de brief werd bezorgd en het werk begonnen was. Het groene doek was inmiddels door nieuw, roodgekleurd doek vervangen.

Eemland RTV maakte – in september of oktober 2003 – een reportage van een uur, waarvan een tiental bezienswaardige minuten gedurende enkele dagen werd uitgezonden.

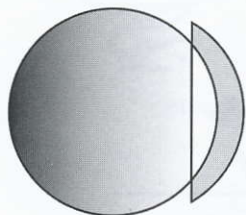
Een interview met de uitvoerder, de heer Barend Blom, maar ook en misschien wel vooral, beelden van de omgeving, vastgelegd door cameraman Ad Peeters, die 'gewapend' met helm en camera per lift naar boven ging.

De Baarnsche Courant schonk tweemaal aandacht aan de restauratie, op 18 januari 2002 en – uitgebreider – op 13 augustus 2003 met een voorpagina-artikel getiteld 'Industrieel monument Sophialaan in ere hersteld'.

Een foto van de ingepakte toren werd al eerder in de krant afgedrukt. Tijd dus om op de bouwplaats poolshoogte te gaan nemen.

'Klein klusje'

Het herstellen van de watertoren is niet

NIJMAN
c o n t a c t l e n z e n

**Uw lenzen *rechtstreeks*
van de Oogarts...**

Door lucht gedragen

Het Matrair luchtgeveerde,
persoonlijke instelbare matras

- unieke eigenschappen
- in een matras
- vertegenwoordigd

*Bezoek ook
onze speciale
bedden-etages.*

Bed- en linnenspecialzaak

*Slapen
op wolken.....*

**Laanstraat 91
BAARN**

Tel. (035)5413521
veerkamp@xs4all.nl

Uw oude of nieuwe huis meesterlijk geschilderd?

SCHILDERSBEDRIJF

u.d. Horst

CANTONLAAN 1 - 3742 CH BAARN
TEL. (035) 542 28 93 - FAX (035) 543 02 58

Voor Baarn en omstreken van oudsher bekend

Een goed advies voor al Uw inlijstwerk
Kunsthandel Lijstenmakerij
Scheel Frame Design

Vanwege het Baarn gevoel,
krijgen leden van de
Historische Kring Baerne
op vertoon van hun lidmaatschap
het gehele jaar 10% korting
op al het inlijstwerk

Schoonmaken en restauratie
van Uw schilderijen
na grondig onderzoek,
prijsofferte altijd vooraf

In en verkoop
van kunst en curiosa
ook in consignatie

Hoofdstraat 10 Baarn

tel: 035-5415302

APOTHEEK JULIUS

Sinds 1886

M.A.Smulders - de Jong en W.P.J. Goemans, apothekers

**UW GENEESMIDDEL
ONZE ZORG**

Laanstraat 26, 3743 BG Baarn

Telefoon (035) 5412432

Fax (035) 5421021

E-mail apo.julius@worldonline.nl

ERICA

LINGERIE & BADMODE

Voor deskundig advies

Voor grote maten

Nachtgoed en Dusters

Reuma ondergoed

Uw maat met de juiste cup A t/m H

Voor kleine maten

Voor hele grote maten

Badpakken en Bikini's

Heren ondergoed

En wij proberen het bijna onmogelijke mogelijk te maken

Laanstraat 71a, 3743 BC Baarn, Tel. 035 642 00 73

juwelier
van doorm

Brinkstraat 14 - 16 3741 AN Baarn
Tel.: 035 - 5413107 Fax. 035 - 5416963

☆ Al vier generaties lang liefde voor 't vak

DICK PRINS

ASSURANTIE- EN HYPOTHEEK ADVIES B.V.

Het adres voor al uw verzekeringen

Brinkstraat 38

3741 AN Baarn

Telefoon 035-5411359

Fax 035-5410063

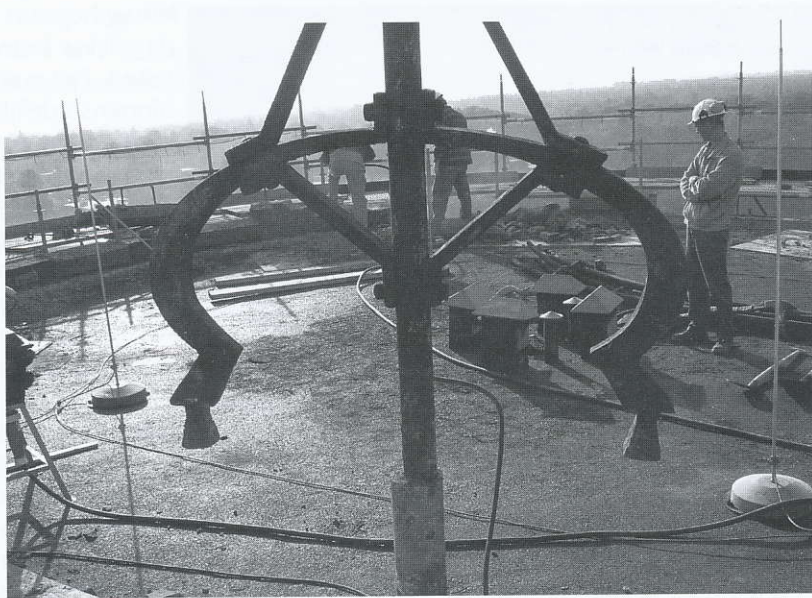
E-mail: dick_prins.ass.hyp.advies@hetnet.nl

Ook het adres voor hypotheekadvies

Boven: 25 september 2003

Onder: 1 oktober 2003

de eerste restauratie die Jurriëns doet. Jurriëns voerde eerder soortgelijke werken uit, zoals aan de Rietveldwoning in Blaricum, Zonnestraal in Hilversum en – eerder – van januari 1999 tot augustus 1999 de renovatie en uitbreiding van het Rijksmuseum Catharijne Convent in Utrecht.

Ook restaureerde Jurriëns het raadhuis te Hilversum (dit herstel duurde 7 jaar), de schouwburg in Utrecht en die in Den Haag.

De Dom in Utrecht is als 20 jaar lang object van restauratie door Jurriëns Bouw en onderaannemers. Ook was Jurriëns betrokken bij het herstellen van het Nationaal Monument op de Dam in Amsterdam. Het restaureren van de

25 september 2003

Baarnse watertoren is maar 'een klein klusje', vergeleken met andere, jaren durende herstelwerkzaamheden.

Op de website van het bedrijf staat over het werk van de firma het volgende:

'Jurriëns Bouw richt zich als bouwkundig hoofdaannemer in de utiliteitsbouwsector met name op het gebied van de: restauratie, renovatie en nieuwbouw. Een belangrijk deel van de omzet van Jurriëns Bouw wordt gerealiseerd met het werken aan bestaande gebouwen.

Dit kunnen klassieke restauraties en renovatieprojecten (doorgaans herbestemming van bestaande gebouwen) zijn, maar zeker ook de combinatie met

hoogwaardige nieuwbouw behoort tot de dagelijkse bouwactiviteiten. Het werken in binnenstedelijk gebied en aan gebouwen die tijdens de werkzaamheden geheel of gedeeltelijk in gebruik dienen te blijven is een specialisme waarin Jurriëns Bouw zich weet te onderscheiden.'

Dat laatste geldt niet voor de watertoren, aangezien deze sinds ca. 5 jaar geen gebruiksfunctie (meer) heeft in het waterlei-

1 oktober 2003

dingnet. Maar nog wel staan er antennes van KPN en het Korps Landelijke Politiediensten op het dak.

Geen muziek op de bouw

Het projectteam van Jurriëns heeft een introductiefolder opgemaakt – met twee nostalgische foto's van de watertoren – waarvan ik een exemplaar mocht meenemen. Er staat in te lezen dat Baarn als eerste gemeente in Nederland in 1855 een watertoren kreeg: simpelweg een houten stelling met daarop een watervat. In 1903 bouwde de 'Utrechtsche Waterleidingmaatschappij' een 'nieuwe' stenen 29 meter hoge watertoren, die intussen rijksmonument is geworden.¹ De watertoren heeft het typische Intze-model en

vertoont veel overeenkomst met twee torens in de stad Utrecht, namelijk in de wijken Heuveloord en Lauwershof. 'Het is een van de fraaiste in neo-rennaissance stijl gebouwde watertorens van de Utrechtsche Waterleiding Maatschappij.'²

Nadat in het begin van deze eeuw enkele natuurstenen onderdelen van de toren loslieten en naar beneden vielen, werd besloten de toren te restaureren. De kosten van deze restauratie werden begroot op € 756.000.- Begeleidend architect zijn de ZZDP Architecten, constructeur is de firma Van der Vorm. Het projectteam bestaat uit Jan Lakerveld, bedrijfsleider, Barend Blom, uitvoerder, en Michel Bergman, werkvoorbereider. Opzichter is Hans van Lith en metselaars o.m. Piet Straven. Op 6 november werkten er zo'n 7 à 8 man aan

de restauratie van de watertoren.
In de folder staat verder technische informatie over de toren en wat en op welke wijze zal worden gerestaureerd. Uit de brochure het volgende citaat: 'De watertoren bestaat uit een gemetselde schacht van ± 18 meter hoog. Boven de schacht bevindt zich het wa-

1 oktober 2003

terreservoir dat zo'n 2 meter uitkraagt over de schacht. Het reservoir is voorzien van een gemetselde omhulling met aan de bovenzijde kantelen. De overgang tussen schacht en reservoir wordt gevormd door een ring van gewelfd metselwerk. Het hoogste punt vormt de windvaan op het dak welke zich maar liefst 32 meter boven Baarn

verheft.

Het metselwerk van de toren bestaat uit zowel stenen van waalformaat als van rijnformaat. Op enkele plaatsen zijn geglazuurde stenen toegepast. Daarnaast zijn er veel natuurstenen onderdelen verwerkt zoals sierbanden, sluitstenen, consoles en afdekbanden. Tijdens de restauratie zal de ijzeren

draagconstructie van het waterreservoir deels worden vernieuwd. Hiervoor wordt een stalen hulpconstructie in de toren gebracht, die tijdelijk het gewicht van het reservoir zal dragen. Ook wordt er het nodige metselwerk gerepareerd. Waar mogelijk zal het natuursteen gere-

pareerd worden, maar hiervan wordt ook een gedeelte vernieuwd. Voorts worden de stalen ramen geconserveerd en krijgt de toren nieuwe beglazing en dakbedekking. Tenslotte krijgt de toren nieuwe trapleuningen, nieuw sluitwerk en een volledige schilderbeurt. Bijzondere aandacht vragen wij u voor het volgende:

- U werkt in een monument, indien u het vermoeden heeft materiaal van enige monumentale waarde te hebben gevonden, meldt dit aan de uitvoerder.' En wat prettig is voor de burens: in de folder staat 'geen radio's of andere geluidsapparatuur op de bouw en geen onnodig lawaai maken'.

Roestvorming

De opzichter zei enkele weken geleden dat 'een roestvorming zoals men die in de toren aantrof, nog nergens eerder was meegemaakt'. Het betekende dat de hele bovenrand van de watertoren, dus ook de kantelen, tot ca. 1,5 meter diep moest worden weggehakt. Meerdere containers met metersgrote brokken steen, die je met een tik van de hand kon splijten, werden afgevoerd. Van alle onderdelen van de toren die worden verwijderd, werden en worden (met een digitale camera) foto's gemaakt, zodat men weet op welke manier die delen moeten worden teruggeplaatst.

De windvaan – op de foto's te zien – wordt opnieuw verguld, het glas in de ramen wordt opnieuw geplaatst en is zg. getrokken oud glas. Ook de muurankers worden gerestaureerd.

In maart volgend jaar zal, als alles vlot verloopt, het werk klaar zijn en is de watertoren in 'oude luister' hersteld door een sympathiek en deskundig team.

Noten:

¹ Op de windwijzer staat het jaartal 1903;

² Zie 'Watertorens', Stichtse Monumenten Reeks, door Roland Blijdenstijn en Henk Rienks, fotografie Henk Bol, Utrecht, Matrijs, 1992, ISBN 90-5345-018-1; over het Intze-model schreef Jaap Kruidenier uitvoerig in 'Baerne' van september 1996

Geraadpleegde Literatuur:

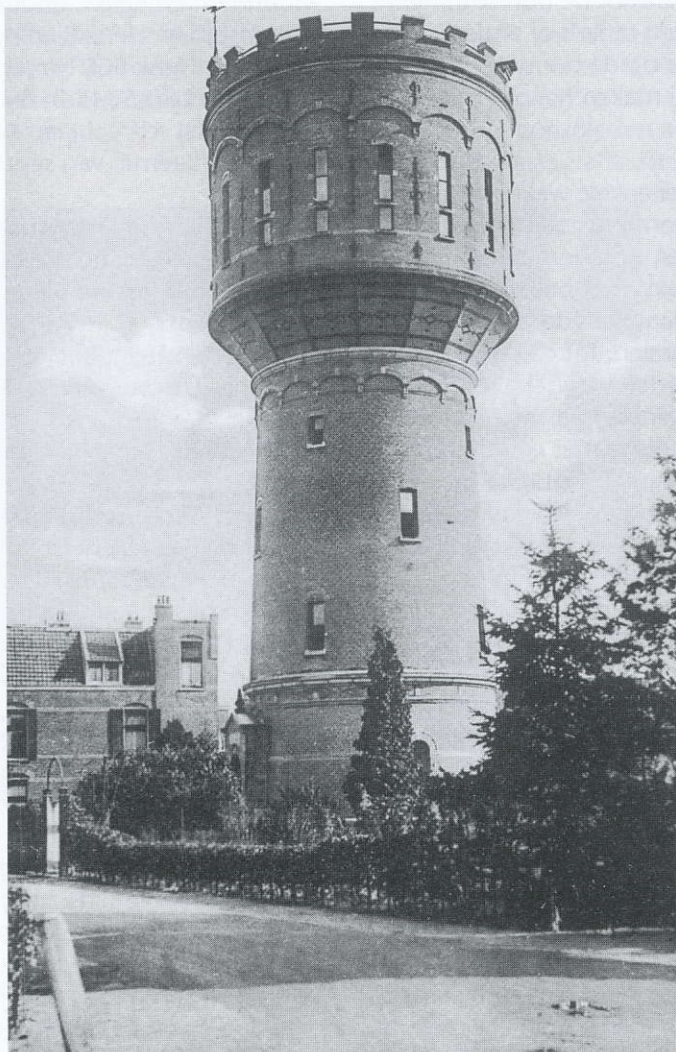
- 'Watertorens', Stichtse Monumenten reeks, door Roland Blijdenstijn en Henk Rienks, fotografie: Henk Bol, Stichting Matrijs, Utrecht, 1992;
- artikel 'Watertorens als Stichtse monumenten', *Baarnsche Courant*, 5 juni 1992;
- artikel 'Waterleiding en watertoren voor de Baarnse huishoudens', *Baarnsche Courant*, 10 augustus 1992;
- 'Baarn geschiedenis en architectuur', door Fred Gaasbeek Jan van 't Hof en Maarten Koenders, eindredactie Roland Blijdenstijn, uitgeverij Kerckebosch BV/Spou, Zeist, 1994;
- 'Energie & Water', gezamenlijke uitgave van de nutsbedrijven in de provincie Utrecht, 1996, nummer 94;
- artikel 'De Baarnse watertoren' door J. Kruidenier in tijdschrift 'Baerne', 20e jaargang nr. 3, september 1996, p. 3/7.

Gerard Brouwer

Bron:

Gesprekken met Barend Blom die ik voor de tijd die hij nam en de docu-

mentatie die hij ter beschikking stelde, zeer erkentelijk ben. Alle foto's zijn door hem gemaakt.

De watertoren, gefotografeerd op een moment dat er van restauratie nog geen sprake was

VERENIGINGSNIEUWS

Aanleveren kopij

Iedereen wordt vriendelijk verzocht kopij aan te leveren op diskette, bij voorkeur in het tekstverwerkingsprogramma Word, maar ook WP, Wordpad o.i.d. is goed. Aanleveren per e-mail is ook uitstekend.

Mail naar a.twigth@hccnet.nl.

Inleverdatum kopij maartnummer: 3 februari 2004.

Terugblik op de activiteiten in 2003

Omdat dit het laatste nummer is van Baerne dat dit jaar verschijnt past daar in een (voorlopige) terugblik op de activiteiten die door de Historische Kring Baerne het afgelopen jaar zijn georganiseerd.

Zoals gebruikelijk startten wij met een Nieuwjaarsreceptie voor leden en genodigden. Het werd een geanimeerde bijeenkomst, waarbij meerdere gemeenteraadsleden de moeite genomen hadden te komen. Voor ons een goede gelegenheid om de toegankelijkheid van ons onderkomen aan de orde te stellen. Al met al een traditie die het zeker waard is in stand te houden.

In januari vond in de Speeldoos een dialezing plaats over landgoederen en buitenplaatsen in Baarn en ons omliggende gemeenten. Het was een boeiende en uitstekend verzorgde avond met een zaal vol enthousiaste leden.

Februari is de maand waarin onze leden

Jaap Kruidenier en Ad Peeters drie keer de diapresentatie verzorgden, waarbij dia's van de huidige situatie in Baarn werden vergeleken met de vroegere situatie. Ook nu hadden wij weer geen klagen over de opkomst. Dergelijke avonden voorzien nog steeds bij een groot publiek in een behoefte.

Op 13 maart hielden wij onze jaarlijkse algemene jaarvergadering, die door veel leden werd bezocht. Het Bestuur is blij, dat zoveel leden door hun aanwezigheid gaven van hun betrokkenheid bij de HKB.

Ook in maart verzorgde mevrouw Van Muyen een muzikale dialezing over de Mythe van het Ei. Degenen, die de moeite genomen hadden naar de Speeldoos te komen, werden verrast door een interessante beschouwing waarbij het ei een centrale plaats in nam.

In april hield de heer Fioole een lezing over het huishouden in de oorlogsjaren.

Na de vakantie werd in oktober weer een dialezing gehouden, waarin een portret werd gegeven over het leven op de boerderij. Heel informatief en boeiend. Helaas waren er minder belangstellenden dan wij hadden gehoopt.

Op het moment, dat ik deze terugblik

schrijf hebben wij de dialezing over begraafplaatsen in de provincie Utrecht op 13 november nog voor de boeg.

In mei werd een excursie gemaakt naar Monnickendam en Hoorn. Ons lid let Huls verzorgde de organisatie van deze interessante dag.

In september werd een excursie gemaakt naar Rotterdam. De leden Wim Ouderdorp, Dick Alink en Cees Roodnat hebben de deelnemers een onvergetelijke dag bezorgd. De focus was vooral gericht op de architectuur van het na-oorlogse Rotterdam. Al rijdend, varend en lopend werd een goed beeld verkregen van 'Het nieuwe bouwen'.

Omdat de toegankelijkheid van onze ruimte onder de bibliotheek (nog) niet voldoet aan normale eisen, is besloten naast het houden van exposities in eigen huis, de tentoonstellingen zodanig in te richten, dat zij (in

gedeelten) ook elders kunnen worden geplaatst. Daarbij moet u denken aan de hal van het gemeentehuis en in locaties als Schoonoord en de Furs. Zo is de expositie 'Handel en Diensten' op diverse plaatsen dit jaar te zien geweest.

Ook de op 29 augustus door Jaap Meijers geopende expositie 'Boerderijen' is inmiddels haar rondreis door Baarn begonnen.

2003 was een belangrijk jaar in de besluitvorming over de toegankelijkheid van ons gebouw. Nadat eerst de nodige brandveiligingsmaatregelen zijn getroffen, heeft de Raad in september ingestemd met het voorstel van B en W om een lift te laten plaatsen in het pand Hoofdstraat. Ook zal er een andere deur komen,

die het mogelijk maakt om in de toe-

komst vanuit de jeugdbibliotheek onze ruimte te bereiken. Het heeft (te) lang geduurd, maar thans gloort er licht aan het eind van

*Jaap Meijer opent de tentoonstelling
(Foto: Joke Veldhuysen)*

de tunnel. Als alles volgens wens verloopt, zal in het voorjaar van 2004 de verbouwing klaar zijn.

In de loop van 2003 ontstond een nieuwe loot aan de HKB-stam genaamd 'Werkgroep Oude Begraafplaats'.

Onder de bezielende leiding van Jaap Kruidenier wordt wekelijks gewerkt aan het opknappen van de graven op de oude begraafplaats. Oorspronkelijk gestart als een vrijwilligersgroep is deze inmiddels officieel toetreden tot onze

vertrouwen tegemoet.

Leden die mee willen doen, zijn van harte welkom. Neemt u eens contact op met een van de bestuursleden of informeert u bij de werkgroepen eens naar de te verrichten werkzaamheden. Rest mij u een goede decembermaand toe te wensen en een goed begin van het komend jaar.

Met vriendelijke groet,

Teun Stein, voorzitter

(Foto: Joke Veldhuysen)

Jaarvergadering d.d. 13 maart jl.

De belangrijkste punten, die in de afgelopen jaarvergadering ter sprake kwamen, worden ook vermeld in de terugblik van Teun Stein hierboven, zodat wij hiernaar verwijzen.

Verslag excursie Kop van Zuid op 20 september jl.

'Doe maar een sfeertekening', zegt de mevrouw die de kopij voor dit blad regelt. Mijn bezwaar tegen een artikel over een excursie die je zelf mee hebt georganiseerd, (niet objectief enzo) heeft zij één minuut eerder resoluut afgewimpeld. Vooruit dan maar.

vereniging.

Graag bedank ik allen, die op welke manier dan ook hun bijdrage hebben geleverd aan het voortbestaan van de Historische Kring Baerne, voor hun belangeloze inzet. Met blijvend enthousiaste leden zien wij de toekomst met

Hoewel de voorpret die wij (Wim Oudendorp, Dick Alink en ik) aan de voorbereiding hadden, al een artikel waard is, beperk ik me gemakshalve tot het minstens zo plezierige verloop.

08.45

De bus van Vlastuin-Tours BV is ruim op tijd als mijn vrouw en ik het nog verlaten stationsplein betreden. Het eerste hilarische moment voltrekt zich nog vóór we de bus bereiken.

Uit Whizzl, het stationswinkeltje, maakt zich een heer met koffie los.

Op hetzelfde moment start de bus en rijdt weg (naar het VVV-gebouw). Dat weet die meneer niet. Met de hete koffie als een fakkel voor zich uit holt hij verontrust de bus achterna. Die vertrekt dus niet maar verplaatst zich slechts naar een betere plek. Ergo: de bus is niet vol en meneer te laat. Nee, meneer is veel te vroeg.

Ik begroet hem geruststellend. Gedrieën staren we in zijn leeggeklotste bekertje. Een half uur later is ons gezelschap compleet. Zijn alle namen afgekruist, de dokumentatiemapjes uitgedeeld. Hebben chauffeur en reisbegeleiders zich voorgesteld. En zijn de snelweg en de stemming bereikt, voorwaardelijk voor een educatief schoolreisje.

In de bus gaan de eerste versnaperingen rond.

10.15

Er is nog tijd voor een korte rondwandeling langs de oude Veerhaven. Rond

een maanvormig pleintje staat hier een stel prachtige 19de-eeuwse gebouwen, zoals het voormalige Volkenkundig Museum (nu Wereldmuseum), het merendeels in hout uitgevoerde clubhuis van Roeivereniging De Maas uit 1880 en ander snoepgoed. In de haven liggen een paar oude tweemasters, bejaarde sleepboten en is de aanlegplaats te vinden van de watertaxi die we later nog nodig zullen hebben.

Wil Lokkerbol, een roeilid van De Maas die op ons verzoek eerder die dag heeft aangeklampt, kan er veel en luid over vertellen.

Verbeeld ik mij dat de oudbouw meer aanspreekt dan ons eigenlijke doel op de andere Maasoever?

Is geschiedenis mooier dan toekomst? Kop van Jut of Kop van Zuid, is that the question?

11.00

De Spido-boot blijkt een futuristisch gevaarte met veel glas, die op de Seine in Parijs niet zou misstaan. Zij voert ons onder de Erasmusbrug door richting havens.

De luidsprekers voorzien ons in drie talen van informatie over oude en nieuwe haventerreinen, Delfshaven, en Rotterdamse 'gaten van Lettenmeijer', die voor 2010 zullen zijn opgevuld.

Op de terugweg de imposante skyline van een zich vernieuwende stad. Het heeft een allure allemaal waar de discussies over hoogbouw in Baarn haast ridicuul bij afsteken.

Niet altijd mooi, wel gedurfd en indruk-

wekkend. Daar gaan onze gesprekken dan ook over.

12.15

Lopend, per boot of met de bus naar de overkant. Mijn keus is gauw gemaakt.

Met acht aan mij toevertrouwde deelnemers tuffen we in de kleine watertaxi diagonaal naar Hotel New York aan de overzijde.

Vanuit dit prachtige pand op het puntje van de Wilhelminapier vertrokken talloze voorzaten in tijden van crisis en ellende met de Holland-Amerika-Lijn naar een onbestemd nieuw vaderland.

Tussen de nieuwe reuzen aan dezelfde pier is dit hotel nu een dwerg gewor-

den.

Maar het is er goed lunchen, dat wel. 14.00

Langs oude pakhuizen, de brug, het nieuw Luxortheater, de gedenkmuur (restant van de loods waar vandaan veel Rotterdamse joden werden weggevoerd), het als een poort over de weg gebouwde kantoor van havenbaron en wethouder Pincoff, bereiken we het Stieltjesplein.

Informatiecentrum Kop van Zuid blijkt een laag glazen gebouwtje aan de waterkant.

Het nieuwe Luxortheater

Het bevat kaarten, maquettes, internet-sites en een juffrouw met aanwijsstok. Zij wijst ons op wat was, is en komen gaat in dit oude havengebied. Door haar begrijpen we hoe Rotterdams geschonden hart werd uitgeschoven naar de Maas. Hoe de romp weer een kop krijgt door aansluiting bij de Zuidoever. Een uur later doen we het dunnetjes over maar nu in het echt. We verga-pen ons aan high-tech kantoorkolos-sen, woonwijken en winkelpromena-des. We zien staaltjes van fraaie renova-tie bv. de winkelgalerij in het oude Entrepotdok, het als een schoenen-doos over het oude kantoor van Unilever geschoven nieuwe kantoor. De nieuwe jachthaven. Wie hier woont heeft de boot aan huis. Waar eens het oude Katendrecht verpozing bood aan 'nooddrufftige' zeelieden, staan nu fraaie flats. En verder kaalslag en gaten, nog heel veel gaten. Maar de ware Rotterdam-mer houdt nu eenmaal van bouwput-ten. De bus wacht ons op bij het Wilhelmi-naplein.

16.00

Met de bus over 'de zwaan' terug naar de oude stad. Nog net even tijd voor een terrasje aan het water van de Leuvehaven. Hier, tegenover het Scheepvaartmuseum, zijn vele oude schepen bijeengebracht. Achter ons de kubuswoningen van Piet Blom op be-tonnen palen. Naast ons 'het potlood', een in baksteen uitgevoerde woonto-

ren. Voor ons een droge witte wijn of een pils. D.w.z. na enige tijd want het schaarse personeel blijkt slecht inge-speeld op de invasie. Een half uurtje la-ter wurmt onze blikken reistrommel zich stapwiels over de Maasboulevard richting Brienoord-brug. Daarna schiet de prop los.

17.30?

Waarschijnlijk overbodig (de sfeer is op-perbest) zing ik per microfoon de ever-green Ketelbinkie. De respons is mij niet bijgebleven maar een mens doet naar vermogen. Dick bedankt het gezelschap voor deel-name en maant de niet-leden (die we erbij gelobbyd hebben) tot het lidmaat-schap van de Historische Kring. We zijn benieuwd. We bereiken bekend terrein. De bebouwing wordt zienderogen la-ger en traditioneler. De omgeving groener. De spits van de Pauluskerk lonkt van verre.

18.00

Voor het station gaat ons gezelschap glunderend (handjes-bedankjes) en voortvarend tot ontbinding over. De chauffeur echter is niet goed geworden en zit bleek met zijn hoofd tussen de knieën op het afstapje van de bus. De volgende dag hoor ik dat hij na eni-ge tijd per ambulance is afgevoerd. Zijn bus werd gestald bij de Brandweerkazerne. Het gaat wel weer goed met de chauffeur. Kortom: aan een enerverende excursie (en dat voor die prijs) kwam een einde.

Hotel New York (het voormalige gebouw van de Holland Amerika Lijn)

Mooie stad, Rotterdam: overdenk ik vanuit mijn leunstoel. Vanuit Baarn gezien dan.

Cees Roodnat

Aanwinsten Oudheidkamer

- D.E. koffieblik
- Oorlogsboterkarn
- Videoband de Eem 1954
- Elektrische klok
- Antieke tegel
- Ingelijste foto van v.v. Baarn 1948
- 'Diploma Vakbekwaamheid voor broodbakkers' bakkerij H. Los
- Bevrijdingsjurkje gedragen tijdens bevrijdingsfeesten 1945

- Emaillie emmers 2x
- Ingelijste foto van boerderij van Jaap Meijers
- Ingelijste luchtfoto's Oosterhei en Bos & Keuning 2x
- Tegel Millennium 2000 Baarn 2x
- Tegel inhuldiging Beatrix 1980 2x
- Koperen wandbordje koningin Wilhelmina 40 jaar
- Huishoudzeef
- Glas restaurant 'Astoria'
- Theelepeltje met munt van halve gulden ('40-'45)

Programma 2004

3 januari -

Nieuwjaarsreceptie van 15 – 17 uur in de Oudheidkamer (verenigingsruimte) 15 januari -

dia-lezing door de heer R.A.F. Smook (Dordrecht) over 'Bouwen in historische milieus', hoe om te gaan met veranderingen in het historische milieu, geïnitieerd door soms te ambitieuze gemeentebesturen

27 januari -
dia-presentatie over oud en nieuw Baarn, 's middags

3 februari -
dia-presentatie over oud en nieuw Baarn, 's avonds

17 februari -
dia-presentatie over oud en nieuw Baarn, 's avonds

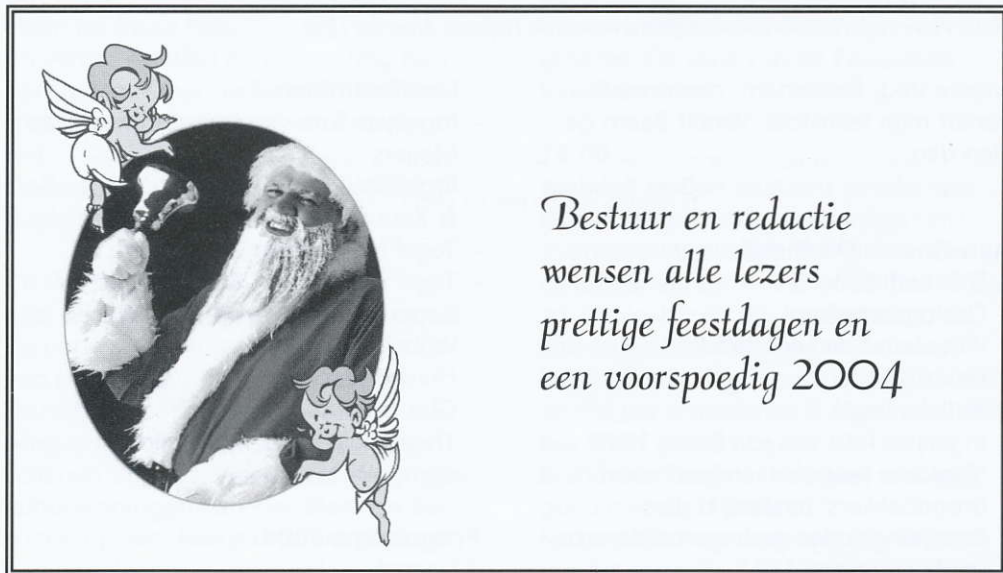
Voor alle dia-presentaties geldt dat kaarten te verkrijgen/ te kopen

zijn op maandag 12 januari 2004 tussen 14.00 en 16.00 uur of 19.00 en 20.30 uur, bij:

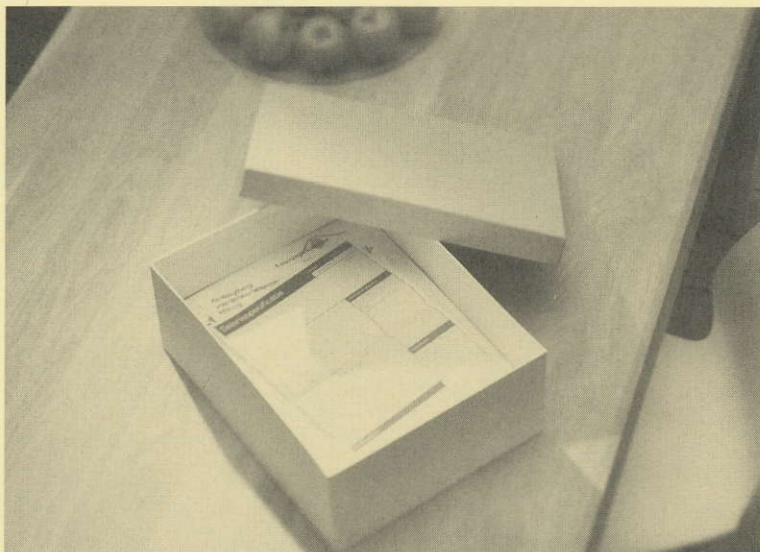
mw I. Huls, Wittelaan 8 Baarn of
mw I. Roskamp, Spoorstraat 7, Baarn
18 maart -

Jaarvergadering
15 april -

lezing door de heer C. Biezeveld (Leusden) over Kamp Amersfoort. De heer Biezeveld is mede-oprichter van de Stichting behouden gedenkplaats. Alle lezingen, film- en diavoorstellingen vinden plaats in Cultureel Centrum 'De Speeldoos', Rembrandtlaan 35 in Baarn. Leden per adres 2 kaarten gratis, niet-leden € 3,50 per persoon. Kaarten zijn aan de zaal verkrijgbaar en de zaal is open om 19.30 uur. Aanvang 20.00 uur.

*Bestuur en redactie
wensen alle lezers
prettige feestdagen en
een voorspoedig 2004*

Is dit genoeg om eerder te stoppen met werken?

Natuurlijk hoopt u dat u straks genoeg pensioen heeft om leuke dingen te doen. Maar wat als dat niet zo is? Gelukkig kan de Rabobank uw huidige en toekomstige

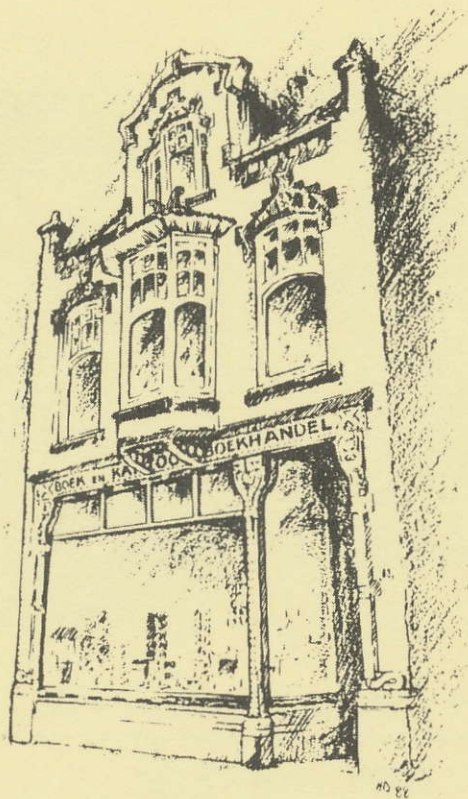
financiële situatie precies voor u uitrekenen. Maak vandaag nog een vrijblijvende afspraak met uw adviseur. Dan zorgen wij ervoor dat uw financiële situatie ook straks goed geregeld is.

*Gratis na een pensioengesprek:
opbergmap voor het overzicht*

Meer informatie op: www.rabobank.nl

Rabobank

Sinds 1886

BOEKHANDEL DEN BOER

Laanstraat 67-69 - 3743 BC Baarn - Telefoon 035 - 542 68 51
www.denboer.nl

Gespecialiseerd
in literatuur,
kunst- en kinderboeken

10
Hist.K.Baerne,wkg.oudheidkam
Postbus 326
3740 AH BAARN